

**miljøpartiet
de grønne**

tønsberg

**PROGRAM
2019–2023**

FOR MENNESKER OG MILJØ

HVORFOR DE GRØNNE NÅ?

De Grønne vil skape et samfunn hvor vi har gode liv uten at vi ødelegger for andre. Norge står ved et veiskille, der langsiktig trygghet, frihet og velferd for alle står på spill. Vi er nødt til å ta et oppgjør med målet om å hele tiden produsere mer for å kjøpe og så kaste mer. De Grønne sier nei til den rådende politikkers rovdrift på mennesker og miljø.

De Grønne vil ha et Norge der unge ikke blir syke av prestasjonsjag og kjøpepress. Vi vil ha levende lokalsamfunn der færre er ensomme og vi har mer tid til venner og familie. Ungene skal kunne leke trygt ute og sykle til skolen i frisk luft. Vi skal fortsatt kunne gå tur i gammel skog og fiske i fjorden. Dyra i havet skal ikke kveles av plast. Vi vil skape et Norge som kjemper mot klimaendringer, som bidrar til at færre drives på flukt og sikrer gode liv også for dem som kommer etter oss. Det skal være enklest og billigst å velge miljøvennlig, uansett hvor du bor. Vi vil støtte alle med ideer og pågangsmot til å skape nye grønne arbeidsplasser.

Miljøpartiet De Grønnes mål er et medmenneskelig samfunn i økologisk balanse. Økonomien skal underordnes sunne økologiske prinsipper og fremme fred og rettferdighet både lokalt og globalt. Livskraftige lokalsamfunn, i hovedsak basert på lokale ressurser er en forutsetning for å nå målet.

De siste fire årene har De Grønne i Tønsberg blant annet lykket med å:

- Få på plass en egen klima- og miljørådgiver i kommunen
- Innføre et kommunalt klimaregnskap
- Ruste opp sykkelveinettet
- Etablere to hundeparker til glede for både to- og firbente
- Få utarbeidet en plan for å øke det biologiske mangfoldet i kommunen
- Gjøre grønne tak på nybygg i sentrum til en standard
- Gjøre byens bibliotek "meråpent"
- Få tilbake ferjen Ole II
- Gjeninnføre leirskole i kommunen
- Holde stråling i skoler og barnehager så lavt som hensiktsmessig mulig
- Få plastsortering på skolene

Med flere grønne politikere kan vi få til enda mer!

Vi vil sørge for at Tønsberg blir en kommune kjennetegnet av

- Levende nærmiljø og gode nabolag
- Klimanøytral med lokale tiltak
- God helse og livskvalitet for alle
- God barndom og trygg oppvekst
- Grønn bypakke for fremtidens transportbehov
- Grønt næringsliv og fremtidsrettet infrastruktur
- Respekt for dyr og natur

LEVENDE NÆRMILJØ OG GODE NABOLAG

De Grønne vil skape lokalmiljøer som er bra for både mennesker og miljø, der folk kan leve, bo, handle, reise og jobbe grønnere. Vi vil ha lokalsamfunn med levende kulturmiljø og et godt tjenestetilbud, og verne om rekreasjonssteder hvor mennesker ferdes. Boligbygging og arealbruk skal ta hensyn til naturen og de historiske omgivelsene og oppussing og rehabilitering skal velges foran rivning og nybygg.

Miljøpartiet De Grønne i Tønsberg vil:

- Følge opp utarbeidelsen av ny kommuneplan for “Nye Tønsberg” som et grunnlag for en fremtidig grønn kommune
- Få fortgang i gjennomføringen av byromsstrategien for å få mer grønt, lek og opplevelser i byen, med vakre og velholdte parker, friområder og lekeplasser
- Stille krav om grøntarealer, lekeparker og sykkelparkering i reguleringsplaner
- At fortetting skjer ved eksisterende lokalsentra, der kollektivdekningen er god og tjenestetilbud som skoler og barnehager er på plass
- Innlemme Revetal og Vear i stjernestrukturen
- Ha et levende sentrum med aktiviteter på torget som bondens marked, bruktmarked og kulturarrangementer
- Etablere parsellhager i samarbeid med innbyggerne for mer urban dyrking
- At fortetting skal skje med kvalitet, også med tanke på arkitektur og utforming, og at hensynet til eksisterende beboere veier tungt
- Arbeide for større vekt på sosial boligbygging med priser tilpasset folk flest
- Arbeide for at det ikke bygges for tett og høyt ved sjøfronten ved Kanalen og Kaldnes Vest, men gis plass til grønne, åpne rom for lek og natur
- At det i historiske miljøer, som for eksempel sentrum, skal settes høye krav til arkitektonisk utforming ved fasadeendringer og nybygg. Tilpasning til omgivelsene og respekt for det historiske skal vektlegges.
- At det utarbeides en fargepalett som veileder til huseiere i de soner som er avsatt til bevaring i kommuneplanen
- Støtte oppunder aktiviteten på Vikingodden ved å få på plass et båthus og tilrettelegge for en permanent tilstedeværelse av den frivillige aktiviteten
- Verne om og fremme byens rike kulturarv ved å satse på å videreutvikle Slottsfjellet, Haugar, Slottsfjellsmuseet og byens maritime kultur
- Videreføre hensynssonene for kulturmiljø i Slagen og Jarlsberg
- Ha stort fokus på hele Nye Tønsberg sin historie
- Etablere lysløype fra Sem til Vear og natursti fra Revetal til Tønsberg, via Slagområdet på Linnestad
- Arbeide for at forbudet mot bygging i strandsonen utenfor tettbebyggelse blir håndhevet uten dispensasjoner
- Hindre nedbygging av Skallevoldstranda med P-plasser

KLIMANØYTRAL MED LOKALE TILTAK

Dagens barn må regne med å bli gamle i en verden som ser helt annerledes ut enn den de vokste opp i. Klimaendringene truer med å utløse grunnleggende endringer i det livsmiljøet som har vært grunnlaget for sivilisasjonen vår. Både matforsyning, artsmangfold, økonomi og overlevelsen til lokalsamfunn, byer og hele land står på spill. Økt havnivå, ekstremvær, tørke og varige endringer i været og naturen vil skape utfordringer som er umulig å overskue i dag.

Hvilken klimapolitikk som føres de neste fem til ti årene blir avgjørende for fremtidige generasjoners livsbetingelser. De Grønne vil føre en klimapolitikk som skaper et bedre samfunn med økt livskvalitet for mennesker og som er i økologisk balanse. Dette er et stort samfunnsprosjekt som bare kan lykkes i et tett samarbeid mellom innbyggere, organisasjoner, næringsliv og det offentlige.

Miljøpartiet De Grønne i Tønsberg vil:

- Innføre indikatorer og bærekraftsmål med vekt på klima, natur og livskvalitet i forbindelse med kommunebudsjettet og innføre en årlig behandling i kommunestyret om status og nye tiltak for å nå målene
- Arbeide for et forpliktende klimaregnskap for kommunens samlede utslipp
- Vise kommunens klimaregnskap med og uten raffinering på Slagentangen
- Arbeide for 60 prosent reduksjon i klimagassutslipp innen 2030
- Stille krav til klimaregnskap for alle større byggeprosjekter som viser prosjektets totale CO₂ avtrykk gjennom livsløpet
- Gjøre Tønsberg kommune til en foregangskommune i å bygge miljøvennlig
- Arbeide for at nye kommunale bygg har et netto positivt utslippsregnskap og minst mulig brutto fotavtrykk gjennom krav til grønne byggemåter
- Stille krav til miljøvennlige bygningsmaterialer i prosjekter i kommunens regi
- Arbeide for at takflater på kommunale bygg benyttes til energiproduksjon eller dekkes med sedum (grønne tak)
- Arbeide for en fossilfri og utslippsfri anleggsdrift i kommunal regi
- Stille krav om klima- og miljøvennlig materialbruk, grønne tak, solceller, energieffektivitet og ladestasjoner i reguleringsplaner
- Samarbeide, inkludere og støtte opp om ungdom som jobber aktivt i miljø- og klimakampen

GOD HELSE OG LIVSKVALITET FOR ALLE

De Grønne vil styrke velferdssamfunnet vårt til å bli mer inkluderende og bærekraftig. Hele samfunnet, med helsevesenet og skolen i spissen, må fremme gode liv og muligheter for alle. De Grønne vil satse målrettet på psykisk helse, livsmestring og tidlig innsats. Vårt mål er at alle mennesker skal få mulighet til å realisere sitt fulle potensial. I dag finnes det fortsatt mange strukturelle og sosiale hindringer for god integrering, som vi må jobbe aktivt for å nedbygge. Frivillig arbeid er en massiv ressurs for samfunnet, og gir økt livskvalitet og sosial utvikling til enkeltmennesker og lokalsamfunn.

Miljøpartiet De Grønne i Tønsberg vil:

- Arbeide for en handlingsplan for mangfold og integrering og mot rasisme
- Arbeide for å styrke frivillige organisasjoner og stimulere til frivillig engasjement
- Arbeide for å redusere uønskede deltidsstillinger i kommunen
- Støtte arrangement som har til hensikt å inkludere alle grupper i samfunnet og skape gode sosiale møteplasser
- Jobbe for å styrke bibliotekstilbudet i hele kommunen
- Utrede muligheten for å etablere et tverrfaglig team i kommunen som arbeider for mer tilrettelegging av bolig for hjemmeboende eldre
- Arbeide for livsgledesertifisering i eldreomsorgen gjennom tilgang på musikk, kultur, natur, dyrekontakt og samarbeid med barnehager og skoler
- Etablere sansehager ved kommunens sykehjem
- Arbeide for å gi alle eldre og pleietrengende tilbud om en tur ut i naturen minst en gang i uka
- Arbeide for at eldre og pleietrengende serveres appetittvekkende og næringsrik mat, gjerne lokalprodusert og økologisk
- Sikre at alle som ønsker brukerstyrt personlig assistanse (BPA) får et BPA-tilbud tilpasset sitt individuelle behov for bistand
- Hvis nødvendig, være åpen for innføring av eiendomsskatt med en sosial profil, for å sikre opprettholdelsen av viktige omsorgsoppgaver for sårbare og utsatte grupper, vedlikehold av kommunale bygg og infrastruktur og nødvendig prioritering av klima- og miljøsaker

GOD BARNDOM OG TRYGG OPPVEKST

De Grønne vil ha levende lokalsamfunn der vi har mer tid til hverandre. Et samfunn det er godt å være barn i, er godt for alle. God barndom handler om mulighet til fri lek, fysisk og mental utvikling, utprøving og læring. Det krever tilgjengelige og trygge uteområder, parker, skogholt, hundremeterskoger og blomsterenger. Barnehager og skoler skal gi alle barn og unge mulighet til å oppleve felleskap, livsmestring og læringsglede. En trygg oppvekst er grunnlaget for et godt liv.

Miljøpartiet De Grønne i Tønsberg vil:

- At barnehager og skoler skal ha varierte utearealer som bidrar til fri lek, fysisk aktivitet og natur- og kulturopplevelser
- Jobbe for at bemanningsnormen skal gjelde i hele barnehagens åpningstid både i kommunale og private barnehager
- At det arbeides for bedre kjønnsbalanse i kommunale barnehager
- At det skal legges til rette for myk overgang mellom barnehage og skole gjennom fokus på læringsglede og fri lek på første trinn
- Verne om barnas frie lek og fritid ved å jobbe mot heldagsskole og for redusert bruk av lekser. Vi ønsker leksefri skole i 1. til 4. klasse
- Øke lærertettheten i klasserommet
- At SFO skal være en arena for fri lek og sosialt samvær
- At alle skoler skal ha et godt bibliotekstilbud
- At skolene i all hovedsak skal være mobilfrie, med unntak av situasjoner der mobilen kan brukes som verktøy for læring
- Ha nærskoler som bidrar til levende lokalsamfunn og mindre transportbehov
- Jobbe for trygge skoleveier slik at flere kan gå og sykle til skolen
- Etablere hjertesoner med 30 km/t i nærheten av skoler og på skoleveier
- Holde barnetrygd utenfor ved beregning av sosialstønad
- Styrke skolehelsetjenesten og dens samarbeid med helsevesenet for unge
- Styrke arbeidet for psykisk helse i skolen for å øke trivsel og hindre frafall
- Styrke gratis fritidstilbud til ungdom gjennom støtte til fritidsklubber og opprette en kommunal ungdomsklubb i sentrum
- Gi gratis inngang i svømmehall for alle under 18 år
- Styrke ordninger for utlån av aktivitetsutstyr (ski, sykler, skøyter)
- Styrke kulturskolen ved å øke antall lærere og redusere prisen per elev
- Sikre barn og unge større innflytelse i politiske beslutninger ved å videreutvikle barne- og ungdomsrådet og ta barn og unge med i beslutningsprosesser som omhandler dem direkte
- At barnehager og skoler skal tilby økologisk, lokalprodusert og sunn mat uten unødvendig sukker som inkluderes i et gratis felles måltid om dagen
- Oppmuntre til varsomhet i bruk av trådløs teknologi i skoler og barnehager

GRØNN BYPAKKE FOR FREMTIDENS TRANSPORTBEHOV

Målsettingen med Bypakke Tønsbergregionen er å bygge et transportsystem som er miljøvennlig, robust og effektivt. Med miljøvennlig menes et bærekraftig transportsystem som reduserer klimagassutslipp, begrenser lokale miljøskadelige virkninger av transport og oppfyller Ramsarkonvensjonens forpliktelser. Robust betyr en samfunnssikker forbindelse mellom Nøtterøy og fastlandet som sikrer viktige transportavhengige samfunnsfunksjoner. Effektivt innebærer bedre fremkommelighet og pålitelighet for kollektiv- og næringstransport for å styrke kollektivtransportens, næringslivets og Tønsbergregionens konkurransekraft.

Miljøpartiet De Grønne i Tønsberg er positiv til bypakkens målsetting, og mener målene best mulig kan oppnås ved å:

- Legge til rette for at transportbehovet til den enkelte reduseres til et minimum og at transport i hovedsak skal foregå ved sykkel, gange og kollektivtrafikk
- Snu rekkefølgen på gjennomføring av bypakken slik at gang-, sykkel- og kollektivtiltak kommer på plass først
- Satse på egne sykkelfelt og etablering av hovedtraseer for sykkel, samt styrke snarveier for gående og syklende
- Planlegge, investere og prioritere arealer slik at det i større grad tas hensyn til de myke trafikantenes behov
- Innføre 30 km/t i sentrumsområdet av støy-, sikkerhets- og forurensningshensyn
- Ha sammenhengende grøntdrag fra Teie hovedgård til Frodeåsen
- Prioritere sykkel- og gangveier/fortau høyere ved brøyting, strøing og feiing
- Jobbe for en stor satsning på kollektivfelt på de store innfartsveiene
- Jobbe mot fylkeskommunen for en bedre kollektivdekning
- Jobbe for flere bussavganger til Revetal og ytterkantene i nye Tønsberg
- Arbeide for at en fremtidig jernbanestasjon ligger i Tønsberg sentrum
- Bygge en parallell bru ved dagens kanalbru for gang- sykkel- og kollektivtransport
- Gjennomføre en holdningskampanje for bruk av kollektivtransport med synlig trafikkteiling av biler på innfartsveiene lik den vi har for sykler i dag
- Oppheve intensjonsavtalen om bygging av bru fra Ramberg til Smørberg
- Innføre et bilfritt sentrum og stenge Nedre Langgate for privatbilisme
- Innføre et parkeringsforbud i Tønsberg sentrum
- Innføre målet om nullvekst i personbiltransporten i Tønsberg sentrum

GRØNT NÆRINGS LIV OG FREMTIDSRETTET INFRASTRUKTUR

Et næringsliv som opererer innenfor naturens tålegrenser er det eneste som kan trygge arbeidsplasser, verdiskaping og velferd på lang sikt. De Grønne er optimistisk på fremtidens vegne, og er overbevist om at bedriftene som i dag leder an på miljø og bærekraft, er de som lykkes i morgendagens konkurranse. For å mobilisere folks skaperkraft og engasjement vil De Grønne gjøre det enklere å gjøre ideer om til virkelighet, drive små og mellomstore bedrifter og ha lokale virksomheter.

Miljøpartiet De Grønne i Tønsberg vil:

- At store kontor eller handelsetableringer skal etableres sentrumsnært eller der tilgjengeligheten til kollektivtrafikken er god
- Bevare Tønsberg havn med internasjonal sertifisering for mottak av skip
- Utarbeide plan for å gjøre kommunen robust mot naturfare knyttet til klimaendringer
- Gjennomføre overvannsstrategien i sentrum og stille tydelige krav om vegetasjon og overvannshåndtering (blågrønne løsninger)
- Unngå nedbygging av matjord og dyrkbar jord med unntak av kollektiv infrastruktur eller tiltak på den enkelte gård
- Satse på gode tekniske tjenester til befolkningen
- Stimulere til bysykkelordning og deleordninger for lastesykler
- Innføre en kommunal støtteordning for kjøp av el-sykkel
- Etablere flere sykkelstativ og ordninger for innelåst sykkelparkering i sentrum, også tilrettelagt for ladning av el-sykkel
- Jobbe for innkjøp av elektrisk sykkelferge til erstatning for Ole 3 før sesongen 2020
- Samarbeide med næringsliv for tiltak som kan redusere matsvinn
- Sørge for at det etableres insentivordninger for gründer-rettet, lokal næringsvirksomhet som styrker utviklingen mot et fornybarsamfunn
- Bygge ut offentlige ladepunkter for elbil utenfor bykjernen
- Støtte industri og næringsliv som vil bli lavutslipp- eller karbonnegativ
- Etablere portal hvor innbyggere kan finne bedrifter som tilbyr reparasjon
- Satse på et reiseliv med lavt fotavtrykk og naturlig verdiskapning
- Tilrettelegge for miljøvennlig turisme (vandring, padling, sykling)
- Støtte etablering av næringer knyttet til bærekraftig marin matproduksjon

RESPEKT FOR DYR OG NATUR

Bevaring av naturen er viktig for naturopplevelse, friluftsliv, og for det biologiske mangfoldet. Miljøpartiet De Grønne vil derfor føre en politikk som ikke bare beskytter dagens naturverdier, men som også gjenskaper opprinnelige naturverdier og økosystemer som har blitt ødelagt.

Miljøpartiet De Grønne i Tønsberg vil:

- Arbeide for en grønnere, mer tiltalende og lett tilgjengelig kystlinje
- Verne om allemannsretten
- Heve vannkvaliteten i Aulivassdraget og byfjorden ved å lage en plan for spredt avløp og begrense avrenning fra landbruket
- Utarbeide en plan for opprydding i villfyllinger
- Sørge for jevnlig søppelplukking av gater for å holde kommunen ren i samarbeid med Kirkens Bymisjon og andre frivillige
- Sette ut flere søppeldunker på utsatte steder, med jevnlig tilsyn og tømning
- Stoppe utslipp av gummigranulat på eksisterende idrettsanlegg og forhindre bruk av granulat på nye idrettsanlegg
- Jobbe for økt biologisk mangfold i kommunen. Dette kan gjøres ved å legge deler av gressplener om til blomsterenger, fuglekasser på kommunale arealer, bevisst bruk av insektsvennlige planter i offentlige rom, åpne bekkeløp, avskaffe bruk av sprøytemidler, slå veikanter etter avblomstring
- Bruke nyttevekster som innbyggerne fritt kan benytte istedenfor prydvekster i offentlige parker og områder
- Legge om til mer grønnsak- og fruktproduksjon og mindre kjøttproduksjon
- Jobbe for et landbruk som tar natur og klima på alvor
- Støtte utbygging av fornybar energiproduksjon og ENØK-tiltak på gårdsbruk

FOR MENNESKER OG MILJØ miljøpartiet
de grønne